

Nr 185

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående be-
myndigande för Kungl. Maj:t att i visst fall avstå arv
som tillfallit allmänna arvsfonden jämte motion.*

(5:e avd.)

I propositionen nr 162 har Kungl. Maj:t under återopande av utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 18 oktober 1968 föreslagit riksdagen medge att 250 000 kr. av det arv som tillfallit allmänna arvsfonden efter Sten Bäckström avstås till Bo Älgekrans och att dennes skuld till Bäckströms dödsbo på 5 149 kr. 44 öre efterskänks.

Disponenten Sten Bäckström från Tingstäde kommun, född den 13 augusti 1891, avled den 29 september 1966 utan att, såvitt framgår av en efter honom upprättad bouppteckning, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Behållningen i boet utgjorde 1 721 962 kr. 71 öre. Bland tillgångarna ingår samtliga 300 aktier i Skäggs Aktiebolag, vilket är ägare till Skäggs 2: 1 m. fl. fastigheter i Väskinde m. fl. socknar. Aktierna har tagits upp med totalt 450 000 kr. Det reella värdet torde enligt propositionen dock vara ca 1 milj. kr. högre. Även en mindre fastighet i Frankrike ingår i boet. Till denna torde dock arvsfonden inte tillerkännas bättre rätt än franska staten.

Bäckström hade den 3 februari 1947 upprättat ett testamente. Enligt detta skulle vissa legat utgå, däribland en livränta till Helga Andersson. Återstoden skulle bilda en fond för att utge och inom svenska kyrkan sprida en religiös skrift, som Bäckström författat år 1935. Testamentsexekutorerna och bouppteckningsmännen har funnit testamentets universella förordnande vara tillkommet under inflytande av sinnessjukdom. De har därför ansett sig förhindrade att verkställa testamentet i denna del. Dåvarande ärkebiskopen och kammaradvokatfiskalsämbetet har förklarat sig dela denna uppfattning. Testamentet har vunnit laga kraft endast i de delar ämbetet godkänt det, nämligen beträffande legat och testamentsexekutorsförordnande. Den behållning som tillkommer arvsfonden utgör enligt bouppteckningsvärdet drygt 1,6 milj. kr.

Hos Kungl. Maj:t har gjorts tre ansökningar om avstående av kvarlåtenskap som tillfallit fonden, nämligen av ärkebiskopen för Stiftelsen Kyrkliga arbetsfonden och Svenska ekumeniska nämnden samt av Helga Andersson och Bo Älgekrans, båda från Stockholm.

Förstnämnda ansökan har Kungl. Maj:t den 18 oktober 1968 lämnat utan

bifall. Samma dag har Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens bemyndigande beslutat att 8 100 kr. skall avstås till Helga Andersson. I den nu föreliggande propositionen föreslås riksdagen medge att till Bo Älgekrans, som är son utom äktenskap till Helga Andersson och den avlidne Sten Bäckström, skall avstås 250 000 kr. samt att en Bo Älgekrans' skuld å drygt 5 000 kr. till dödsboet skall efterskänkas.

I motionen II: 1296 av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.* har hemställts att 750 000 kr. av det arv som tillfallit allmänna arvsfonden efter Sten Bäckström avstås till Bo Älgekrans och att dennes skuld till Bäckströms dödsbo på 5 149 kr. 44 öre efterskänks.

Utskottet. Enligt 5 kap. 3 § ärvdabalken får arv som tillfallit allmänna arvsfonden helt eller delvis avstås till arvlåtarens skyldeman eller annan som stått arvlåtaren nära, om det med hänsyn till omständigheterna kan anses billigt. Arvsskatt — eller gåvoskatt — utgår inte för egendom som avstås från arvsfonden.

Vad beträffar kvarlåtenskapen efter disponenten Sten Bäckström från Tingstäde kommun på Gotland framgår av propositionen att kvarlåtenskapen så gott som i sin helhet tillfallit allmänna arvsfonden. Den behållning som tillkommer arvsfonden utgör enligt bouppteckningsvärdet drygt 1,6 milj. kr.

Enligt propositionen är det i ärendet ostridigt att Bo Älgekrans är son utom äktenskap till Sten Bäckström.

I propositionen föreslås att till Bo Älgekrans skall avstås 250 000 kr. av det arv som tillfallit arvsfonden samt att Bo Älgekrans' skuld till Sten Bäckströms dödsbo på 5 149 kr. 44 öre skall efterskänkas. I motionen II: 1296 yrkas att ytterligare 500 000 kr. skall avstås.

I likhet med Kungl. Maj:t och motionärerna anser utskottet att del av ifrågavarande arv bör avstås till Bo Älgekrans som är arvlåtarens son.

Vidkommande storleken av denna del har utskottet vid sin prövning funnit ett visst tillmötesgående av det i motionen II: 1296 framställda yrkandet motiverat. Utskottet har stannat för att förorda att 300 000 kr. avstås, dvs. samma belopp som kammaradvokatfiskalsämbetet föreslagit. Till följd av att arvsskatt inte skall utgå på detta belopp motsvarar det en arvslott på något över 400 000 kr.

Kungl. Maj:ts förslag i övrigt tillstyrker utskottet.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 1296 medger att 300 000 kr. av det arv som tillfallit allmänna arvsfonden efter Sten Bäckström avstås till Bo Älgekrans,

2. med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och motionen II: 1296 såvitt nu är i fråga medger att Bo Älgekrans' skuld till Sten Bäckströms dödsbo på 5 149 kr. 44 öre efterskänks.

Stockholm den 3 december 1968

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Birger Andersson (s), Axel Andersson (fp), Ivar Johansson (cp), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Nyman (fp), Mårtensson (s), Bengtson (cp), Bertil Petersson (s), Ottosson (h), Bengt Gustavsson (s) och Strandberg (h) samt

från andra kammaren: herrar Bohman (h), Karlsson i Olofström (s), Blidfors (s), Almgren (s), Mellqvist (s), fru Lewén-Eliasson (s), herrar Nihlfors (fp), Mattsson (cp), fröken Olsson (s), herrar Gustafsson i Skellefteå (fp), Lindholm (s), Johansson i Norrköping (s), Källstad (fp), Cassel (h) och Sjönell (cp).